

Er is een stijgende belangstelling voor grootbloemige Rhododendron. Erik Verheijen van Handelskwekerij Verlimex merkt de groeiende toepassing waarbij van forse heesters bossige haagmassieven worden gemaakt. 'Rhododendron is probleemloos te snoeien.'

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: Visionspictures.com

Rhododendron behoort tot de Ericaceae, de heidestruikfamilie. Familiegenoten zijn onder andere Vaccinium, Enkianthus, Pieris, Kalmia en Erica. Planten die onder de naam Azalea worden verhandeld behoren ook tot de familie en heten officieel ook Rhododendron. Door deze toevoeging van Azalea tot het geslacht Rhododendron telt de groep van Rhododendron inmiddels circa 850 zowel bladhoudende als bladverliezende soorten. De hoeveelheid bekende cultivars is nog vele malen groter. De groeiversiteit binnen het geslacht is groot, van compact groeiende dwergen tot bijna boomvormen, maar de rijke voorjaarsbloei is voor alle soorten en cultivars gemeenschappelijk. De bladhoudende soorten verdragen wat schaduw, de bladverliezende houden van de zon. Voor alle vertegenwoordigers geldt verder dat ze het liefst in humusrijke, licht vochtige grond groeien en voor bijna alle vertegenwoordigers geldt dat die grond aan de zure kant moet zijn. Veel Rhododendron-soorten komen van oorsprong uit West-/Zuidwest-China. Echter, ook in Japan, Korea, Siberië, Maleisië, Nieuw-Guinea en Australië zijn soorten in het wild te vinden. In de eerste drie landen met name de bladverliezers, in de andere drie de bladhouders die zelfs tot in de tropische regenwouden zijn aan te treffen. Niet alle soorten zijn daarom even winterhard, maar veel zijn wel belangrijk voor het inkruisen van nieuwe kleuren in het assortiment tuinhybriden. Voor ons klimaat is slechts een relatief klein aantal geschikt.

PUZZELSTUKKEN

De populariteit van de groep grootbloemige Rhododendron groeit volgens Erik Verheijen van Handelskwekerij Verlimex gestaag. "Wij leveren steeds vaker planten in grote maten die gebruikt worden in haagmassieven. Geen strak geknipte hagen dus, maar massieven van planten in wisselende hoogtes die dicht tegen

Rhododendron

Plantnaam: grootbloemige Rhododendron
Groei vorm: bossige, hoge, brede heesters
Blad: wintergroen, langwerpig-lancetvormig
Bloem: in veelbloemige trossen
Bijzonderheden: veel kleurvariatie bij de hybriden

ERIK VERHEIJEN:

'Geschikt voor haagmassieven'

elkaar groeiend een gesloten bossage vormen. Soms tot drie meter hoogte en daarom uiteraard alleen mogelijk in grote tuinen." Vooral Vlaamse tuinarchitecten hebben deze toepassing volgens hem ontdekt. Verheijen merkt dat diverse kwekerijen inmiddels inspelen op deze ontwikkeling en Rhododendron in verschillende maten presenteren. "Door de mix aan maten en vormen is het relatief eenvoudig om verschillende vormen van massieven aan te leggen. Van breed tot smal. Als puzzelstukken zijn de planten op elkaar aan te sluiten en door daarna correctiesnoei toe te passen, ontstaat snel het gewenste eindresultaat in de vorm van prachtig golvende hagen." Dat snoei goed verdragen wordt, is een groot pluspunt bij het op deze manier gebruiken van grootbloemige Rhododendron. Verkeerd snoeien is bij Rhododendron bijna niet mogelijk, zelfs planten die net boven de grond worden afgezaagd, lopen altijd weer uit. Correctiesnoei om het uiteindelijke resultaat in de juiste vorm te houden, gebeurt in de regel net na de bloei. Vanaf dat moment maakt de struik weer nieuwe scheuten en nog voor de winter bloemknoppen voor het volgende voorjaar. De variatie binnen de groep grootbloemige

Rhododendron is groot. Verheijen noemt als eerste *R. ponticum*. "Vooral in Vlaanderen veel gebruikt." Deze soort, die vrijwel altijd als zaailing wordt verhandeld, groeit van nature in het Pontisch gebergte in Klein-Azië. Ook in Nederlandse en Vlaamse bossen is de plant in het wild aan te treffen. Omdat het zaailingen betreft, kan de habitus, bladvorm, bloei-intensiteit en bloemkleur per plant wat verschillen. In de regel groeien de planten uit tot 2 à 3 meter hoogte en hebben de bloemen een lilaparse tint. De winterhardheid is een grensgeval. In extreem koude winters kan schade optreden (zowel aan het blad als aan de bloemknoppen) waardoor de soort bij onze oosterburen vaak vervangen wordt door de sterkere tuinhybriden. De cultivar *R. ponticum* 'Imbricatum' groeit compact en heeft paarsroze bloemen. *R. ponticum* 'Roseum' is een sterke groeier met roze bloemen en *R. ponticum* 'Variegatum' is witbontbladig. Bij de tuinhybriden is veel keuze. Verheijen noemt *R. 'Roseum Elegans'* uit de catawbiense-groep als goed voorbeeld. Uit die groep verschijnen nog steeds nieuwe cultivars op de markt. "Een mooie witte uit de caucasicum-groep is *R. 'Cunningham's White'*, maar het aanbod kan per kweker behoorlijk verschillen."